

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Ndob/96/2024
Identifikačné číslo spisu:	6124354212
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6124354212.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a členiek senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Andrey Sedlačkovej v spore žalobcu: EL.VY.S. Poprad, s.r.o., so sídlom Hurbanova 6A, Poprad, IČO: 36 490 199, zastúpený JUDr. Ing. Marcela Martinkovičová, advokátka so sídlom Nám. sv. Egídia 95, Poprad, proti žalovanému:
E - Byt správa domov s.r.o., so sídlom Hraničná 5, Poprad, IČO: 36 502 081, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Barbara Holíková, s. r. o., so sídlom Staré Grunty 162, Bratislava, IČO: 36 863 971, o zaplatenie 672 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25Cb/107/2024, o nesúhlase Okresného súdu Prešov s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica,

rozhodol:

Príslušným na prejednanie a rozhodnutie sporu je Okresný súd Poprad.

Odôvodnenie

§ 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“ alebo „Civilný sporový poriadok“) predložený Okresným súdom Prešov súdny spis na rozhodnutie o príslušnosti z dôvodu nesúhlasu s postúpením sporu z upomínacieho konania Okresným súdom Banská Bystrica.

2. Okresný súd Banská Bystrica postúpil spor z upomínacieho konania Okresnému súdu Prešov. Okresný súd Prešov s postúpením sporu nesúhlasí a namieta, že predkladaný spor je spotrebiteľským sporom. K uzatvoreniu zmluvy o dielo z 1. januára 2009 prišlo s právnym predchodcom žalovaného (Spoločenstvo vlastníkov bytov WOLFRAM), na základe ktorej žalobca poskytoval žalovanému elektroinštalačné práce. Záväzky pôvodného spoločenstva prešli na žalovaného, ktorý je správcom bytového domu a postupuje v súlade s § 8b, § 9 ods. 7 a 8 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoVB“), pričom koná v mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. Nejde o obchodnoprávny spor, preto nie je daná kauzálna príslušnosť Okresného súdu Prešov.

3. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Prešov a Okresnému súdu Banská Bystrica (§ 43 ods. 2 CSP) dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Prešov s postúpením sporu je dôvodný.

4. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

5. Podľa § 22 písm. e) CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné
e) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove.

6. Podľa § 52 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

7. Z návrhu na vydanie platobného rozkazu vyplýva, že žalobca sa v konaní domáha zaplatenia 672 eur s príslušenstvom titulom neuhradenej pohľadávky zo Zmluvy o dielo uzatvorenej 1. januára 2009 (ďalej len „Zmluva o dielo“) s vlastníkami bytov a nebytových priestorov v bytovom dome H., ktorí boli pri uzatváraní Zmluvy o dielo zastúpení spoločenstvom Spoločenstvo vlastníkov bytov WOLFRAM. Žalovaným je aktuálny správca bytového domu, ktorý v súlade s § 9 ods. 7 ZoVB vo vlastnom mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome koná pred súdmi a inými orgánmi verejnej moci.

8. Najvyšší súd sa stotožňuje s nesúhlasom Okresného súdu Prešov, keď záväzkový vzťah na základe Zmluvy o dielo vznikol medzi žalobcom ako zhotoviteľom a vlastníkami bytov a nebytových priestorov v bytovom dome na adrese H. ako objednávateľmi, za ktorých pri uzatváraní Zmluvy o dielo konalo spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Skutočnosť, že samotná Zmluva o dielo bola uzatvorená podľa Obchodného zákonníka je potrebné vyhodnotiť aj v súvislosti s tým, či dohodu v zmysle § 262 OBZ nelimituje status spotrebiteľa na strane objednávateľa.

9. Uvedená otázka bola už v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu riešená.

Najvyšší súd poukazuje na uznesenie z 29. februára 2024 sp. zn. 3Ndob/40/2023, podľa ktorého záverov je bežné, že vlastníkami bytov a nebytových priestorov v bytovom dome sú prevažne fyzické osoby. Nie je však vylúčené, že takými vlastníkami v niektorých prípadoch budú ako fyzické osoby, tak aj právnické osoby. Právny poriadok teda počíta s tým, že v rámci správy domu môžu vznikať právne vzťahy, v ktorých vystupujú osoby so statusom spotrebiteľa, ako aj ďalšie osoby, ktoré nespádajú pod zákonnú definíciu spotrebiteľa, ale ktorým sú taktiež poskytované tovary alebo služby zo strany dodávateľa v rámci predmetu jeho obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. V takom prípade ...treba preferovať interpretáciu, ktorá nepochybne vyšší štandard ochrany spotrebiteľa vzťahne aj na osoby definíčne pod pojmové vymedzenie spotrebiteľa nespádajúce... (uznesenie najvyššieho súdu z 28. apríla 2021 sp. zn. 1VCdo/5/2019).

10. Vo vzťahu k spotrebiteľskému charakteru zmluvy uzatvorenej správcom bytového domu poukazuje najvyšší súd aj na závery rozsudku najvyššieho súdu z 31. mája 2023 sp. zn. 5Cdo/71/2022, podľa ktorých o spotrebiteľskú zmluvu pôjde aj v prípadoch, keď do spotrebiteľského záväzku vstupuje spotrebiteľ, ktorý je zo zákona zastúpený kvalifikovanou osobou ako zástupcom pre prípad dojednania konkrétnych služieb a tovarov a ich dodávky a pod. Takýmto prípadom je aj správca bytového domu, ktorý vychádzajúc zo zmocnenia udeleného vlastníkami bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, dojednáva konkrétne zmluvné podmienky dodávky a odberu tovarov a služieb v mene vlastníkov bytov

a nebytových priestorov. K rovnakému záveru dospel najvyšší súd aj v uznesení z 23. októbra 2024 sp. zn. 3Ndob/40/2024.

11. Zároveň v uznesení z 21. novembra 2024 sp. zn. 3Ndob/75/2024 bola riešená aj otázka konania spoločenstva v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov podľa právnej úpravy ZoVB v znení účinnom do 31. októbra 2018, pričom najvyšší súd dospel k záveru, že zabezpečovanie dodávky plnení spojených s užívaním bytov a nebytových priestorov pre vlastníkov bytov a nebytových priestorov je predmetom správy domu a základnou úlohou (správcu alebo) spoločenstva [§ 6 ods. 2 písm. b) a § 7 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov]. Vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome zabezpečujú správu domu práve prostredníctvom správcu alebo spoločenstva, ako to výslovne alebo implicitne vyplývalo, resp. vyplýva z § 6, resp. § 6 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. v ktoromkoľvek znení. V rámci správy domu spoločenstvo vo vlastnom mene zastupuje a koná na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pred súdom, ako to vyplýva z § 9 ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z. Uplatňovaná pohľadávka žalobkyne tak vznikla v súvislosti so správou domu, pričom ide o pohľadávku proti vlastníkovi bytov a nebytových priestorov, na účet ktorých však na súde koná žalovaný ako spoločenstvo.

12. Najvyšší súd poukazuje aj na Prílohu č. 1 oddiel II. písm. B. Súdne registre obchodnoprávnej agentúry ods. 1 písm. c) vyhlášky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov, podľa ktorej sa do súdneho registra „Cb“ zapisuje žaloba a návrh na začatie konania v sporovej veci obchodnoprávnej povahy, ak sa nezapisujú do iného súdneho registra, a to najmä: c) záväzkový vzťah účastníkov, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261 Obchodného zákonníka, sa spravuje podľa písomnej dohody Obchodným zákonníkom vrátane vzťahu, ktorý vznikol pri zabezpečení záväzku z tejto zmluvy; to neplatí, ak ide o spory zo spotrebiteľských zmlúv. Keďže v danom prípade ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, v súlade s citovanou úpravou by takýto spor ani nemohol byť zapísaný v obchodnoprávnej agentúre v súdnom registri „Cb“.

13. Z uvedených dôvodov, pokiaľ prišlo k uzatvoreniu Zmluvy o dielo so spoločenstvom vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, ktoré vystupovalo v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, je potrebné prijať záver, že nárok uplatňovaný v tomto konaní, je nárokom vyplývajúcim zo spotrebiteľskej zmluvy. V súlade s § 52 ods. 2 OZ sa na záväzkový vzťah budú uplatňovať prednostne ustanovenia Občianskeho zákonníka a nejde o spor z obchodného záväzkového vzťahu. Najvyšší súd pri tomto závere poukazuje aj na uznesenie z 27. novembra 2024 sp. zn. 7Ndc/20/2024 a uznesenie z 29. februára 2024 sp. zn. 3Ndob/40/2023.

14. V predložennom spore o príslušnosť nejde o obchodnoprávny spor, preto nie je dôvod, aby sa kauzálna príslušnosť súdu určovala podľa § 22 CSP.

15. Nesúhlas Okresného súdu Prešov s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je preto dôvodný. Príslušným na rozhodnutie a prejednanie predloženého sporu je v súlade s § 12 ods. 1 a § 13 CSP a § 2 ods. 22 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov Okresný súd Poprad.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.